

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๐๔/๕๓



สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/ป ๒๒๓
ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราวตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราวลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายตีสัท โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน
ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง
โทร. ๐ ๒๕๔๖ ๘๑๓๙ (นางชินสุมนา)
โทรสาร ๐ ๒๕๔๖ ๘๑๓๘
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/๑๙๙๗ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘ และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/๒๑๕๖ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับข้อหารือของจังหวัดลพบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดปัตตานี จังหวัดลำปาง จังหวัดราชบุรี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสุรินทร์ และสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราวตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยแบ่งข้อหารือได้เป็น ๔ กรณี และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นในแต่ละกรณีดังต่อไปนี้

๑. กรณีเทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

เทศบาลตำบลโคกตูมมีสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีซึ่งเข้าดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และครบวาระเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แต่ไม่สามารถเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีได้ เนื่องจากมีปัญหาเกี่ยวกับแนวเขตของเทศบาลตำบลโคกตูม จึงไม่สามารถแบ่งเขตการเลือกตั้งได้ ต่อมาเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ กระทรวงมหาดไทย ได้มีประกาศให้เปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลตำบลโคกตูม และในระหว่างการแบ่งเขตเลือกตั้งเพื่อจะดำเนินการจัดการเลือกตั้งได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๕/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ จังหวัดลพบุรีจึงได้ดำเนินการสรรหาสมาชิกสภาท้องถิ่นเทศบาลตำบลโคกตูมตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว กรณีจึงมีปัญหาต้องพิจารณาว่าสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลโคกตูมที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระดังกล่าว อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ หรือไม่

กรณีนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่า เมื่อสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลโคกตูมดำรงตำแหน่งครบวาระเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นการพ้นจากตำแหน่งไปก่อนที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติเข้าควบคุมอำนาจในการปกครองประเทศ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จึงไม่อาจถือได้ว่าสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลโคกตูมดังกล่าว เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นชุดสุดท้ายที่พ้นจาก

ตำแหน่งเนื่องจากครบวาระก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ ตามข้อ ๓ และข้อ ๖ ตามเจตนารมณ์ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ และต้องดำเนินการตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ฯ ต่อไป

๒. กรณีเทศบาลตำบลหนองขนาน อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี (กรณีนางเตือนภัย สมบูรณ์จิตต์ และพวก อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขนาน)

นางเตือนภัย สมบูรณ์จิตต์ และพวก ได้เข้าดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขนาน ตั้งแต่วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ และครบวาระในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขนานได้มีการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลหนองขนานตั้งแต่วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขนาน อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เป็นเทศบาลตำบลหนองขนาน ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ แต่ไม่สามารถเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองขนานได้เนื่องจากแนวเขตเทศบาลไม่ถูกต้อง ทำให้ไม่สามารถแบ่งเขตการเลือกตั้งได้และเลื่อนการเลือกตั้งออกไป ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗ กระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศให้เปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลตำบลหนองขนาน จังหวัดเพชรบุรีจึงได้ดำเนินการสรรหาสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองขนานและให้ปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๕/๒๕๕๗ฯ ในวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๗ กรณีจึงมีปัญหาต้องพิจารณาว่านางเตือนภัย สมบูรณ์จิตต์ และพวก ซึ่งเป็นอดีตผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขนานดังกล่าว อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ หรือไม่ เนื่องจากบุคคลดังกล่าวได้มาขอรายงานตัวเพื่อปฏิบัติตามข้อ ๓ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ

กรณีนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่า เมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขนานและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขนานครบวาระการดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ และกระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศให้จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขนานเป็นเทศบาลตำบลหนองขนาน เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นการพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระไปก่อนที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติเข้าควบคุมอำนาจปกครองประเทศ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จึงไม่อาจถือได้ว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขนานที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นชุดสุดท้ายที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ ตามข้อ ๓ ตามเจตนารมณ์ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ และกรณีนี้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่นนอกจากครบวาระที่ต้องดำเนินการตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ฯ ต่อไป

๓. กรณีเทศบาลเมืองตะลุมบอน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

เทศบาลตำบลตะลุมบอนได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมืองตะลุมบอนตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบลตะลุมบอน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี เป็นเทศบาลเมืองตะลุมบอน ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นเหตุให้สมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลตะลุมบอนเดิมต้องพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ กรณีจึงมีปัญหาต้องพิจารณาว่าสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลตะลุมบอนที่ต้องพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ หรือไม่

กรณีนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่า ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๙๖ การที่เทศบาลตำบลตะลุมบอนเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมืองตะลุมบอนย่อมเป็นเหตุให้เทศบาลตำบลตะลุมบอนต้องพ้นจากสภาพแห่งเทศบาลเดิม และการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมืองตะลุมบอนยังเป็นเหตุให้จำนวนสมาชิกสภาเทศบาลจากเดิมจำนวน ๑๒ คน เป็นจำนวน ๑๘ คน และเป็นเหตุให้สมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลตะลุมบอนเดิมต้องพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ ซึ่งจะต้องมีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลเมืองตะลุมบอนใหม่ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่สามารถจัดให้มีการเลือกตั้งได้และการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลตะลุมบอนเป็นกรณีการพ้นตำแหน่งเพราะเหตุอื่นนอกจากครบวาระ ซึ่งจะต้องดำเนินการตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๕/๒๕๕๗ แต่เนื่องจากกรณีนี้มีความเกี่ยวข้องกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ จึงควรให้สมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลตะลุมบอนปฏิบัติหน้าที่ต่อไป โดยมีจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลจำนวน ๑๒ คน ได้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะแห่ง เนื่องจากการยกฐานะจากเทศบาลตำบลตะลุมบอนเป็นเทศบาลเมืองตะลุมบอนมีความคาบเกี่ยวระหว่างการบังคับใช้คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗

๔. กรณีเทศบาลเมืองล้อมแรด อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

สมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลล้อมแรดได้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๘ และต่อมาเทศบาลตำบลล้อมแรดได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมืองล้อมแรด ตั้งแต่วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลตำบลล้อมแรด อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง และเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมืองล้อมแรด ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ กรณีจึงมีปัญหาคือพิจารณาว่าสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลล้อมแรดที่ต้องพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ หรือไม่

กรณีนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่า เป็นกรณีที่ต้องดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีที่ ๓ กรณีเทศบาลเมืองตะลุมบอน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

๕. กรณีเทศบาลเมืองท่าผา อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

สมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลท่าผาพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาเทศบาลตำบลท่าผาได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมืองท่าผา ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ กรณีจึงมีปัญหาคือพิจารณาว่าสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลท่าผาที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระดังกล่าว อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ หรือไม่

กรณีนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่า ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ การที่เทศบาลตำบลท่าผาเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมืองท่าผา ย่อมเป็นเหตุให้เทศบาลตำบลท่าผาพ้นสภาพแห่งเทศบาลเดิม และเป็นเหตุให้จำนวนสมาชิกสภาเทศบาลจากเดิม ๑๒ คน เปลี่ยนแปลงเป็น ๑๘ คน เมื่อเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมือง โดยสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าผาเดิมต้องพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ แต่เนื่องจากไม่สามารถจัดให้มีการเลือกตั้งได้จึงได้มีการสรรหาสมาชิกสภาท้องถิ่นตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๕/๒๕๕๗ ไปก่อน แต่เมื่อต่อมาได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗

ในกรณีนี้จึงควรให้นายกเทศมนตรีตำบลท่าผาและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าผาปฏิบัติหน้าที่ต่อไป โดยมีจำนวนสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน ๑๒ คน ได้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะแห่ง

๖. กรณีเทศบาลตำบลจ้อหอ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

สมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลจ้อหอครบวาระการดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ แต่มีปัญหาเกี่ยวกับแนวเขตของเทศบาลตำบลจ้อหอ กับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จึงไม่สามารถดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งได้ และแม้ต่อมาได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ฯ ก็ยังไม่สามารถดำเนินการสรรหาสมาชิกสภาเทศบาลตำบลจ้อหอตามประกาศดังกล่าวได้ กรณีจึงมีปัญหาต้องพิจารณาว่าสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลจ้อหอที่ครบวาระการดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ หรือไม่

กรณีนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่า เมื่อเทศบาลตำบลจ้อหอมีปัญหาข้อโต้แย้งเกี่ยวกับแนวเขตเทศบาล จึงไม่สามารถดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งและจัดให้มีการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ และยังไม่มีประกาศกระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล จึงไม่อาจดำเนินการตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ฯ และคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ ได้ และหากมีประกาศกระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลตำบลจ้อหอแล้ว การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นของเทศบาลตำบลจ้อหอก็ต้องดำเนินการตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ฯ ต่อไป

๗. กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลโนน อำเภอโนนนารายณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแรด อำเภอรัตนบุรี และองค์การบริหารส่วนตำบลเป็ด อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ (กรณีศาลอุทธรณ์รับคำร้องให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ใบแดง))

เนื่องจากขณะนี้ศาลอุทธรณ์อยู่ระหว่างการพิจารณาว่าจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแรด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็ด จังหวัดสุรินทร์ หรือไม่ และเมื่อศาลอุทธรณ์รับคำร้องไว้พิจารณา นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ศาลรับคำร้องต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลอุทธรณ์จะมีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๒๓๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยในระหว่างการพิจารณาดังกล่าวจะมีรองผู้บริหารท้องถิ่นรักษาราชการแทนนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีจึงมีปัญหาต้องพิจารณาว่าผู้บริหารท้องถิ่นดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งแล้วหรือไม่และต้องปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ หรือไม่

กรณีนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่า แม้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหยุดปฏิบัติหน้าที่แต่ยังคงมีรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่อยู่ จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งหรือครบวาระจึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ

๘. กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ (กรณีศาลอุทธรณ์สั่งให้เลือกตั้งใหม่ (ใบเหลือง))

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอท่าตูม มีนายทองฮวย ชันทอง ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ระหว่างวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระ และต่อมานายสมชาย เพ็งประสิทธิ์พงศ์

ได้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวในระหว่างวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ แต่ต่อมาศาลอุทธรณ์มีคำสั่งให้เลือกตั้งใหม่เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ กรณีจึงมีปัญหาต้องพิจารณาว่านายทองฮวย ชันทอง และนายสมชาย เฟิงประสิทธิ์พงศ์ อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ หรือไม่ เนื่องจากบุคคลทั้งสองได้มารายงานตัวตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ

กรณีนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่า เมื่อศาลอุทธรณ์มีคำสั่งให้เลือกตั้งใหม่ จึงถือไม่ได้ว่านายสมชาย เฟิงประสิทธิ์พงศ์ เป็นผู้บริหารท้องถิ่นชุดสุดท้ายที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ แต่เป็นการพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่น ส่วนกรณีนายทองฮวย ชันทอง ที่ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวระหว่างวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งก่อนที่นายสมชาย เฟิงประสิทธิ์พงศ์ ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ก็ไม่เป็นผู้บริหารท้องถิ่นชุดสุดท้ายที่พ้นจากการดำรงตำแหน่งเนื่องจากครบวาระตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ เช่นเดียวกัน จึงต้องดำเนินการตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๕/๒๕๕๗ ต่อไป

๙. กรณีผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นลาออกก่อนครบวาระ

สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยได้ขอหารือว่า ในกรณีที่ผู้บริหารองค์การปกครองท้องถิ่นได้ลาออกก่อนครบวาระเพื่อไปลงสมัครรับเลือกตั้ง ในช่วงก่อนคณะรักษาความสงบแห่งชาติเข้าควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวจะได้รับประโยชน์จากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ หรือไม่

กรณีนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่า ตามข้อ ๖ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า ใช้บังคับกับผู้บริหารท้องถิ่นชุดสุดท้ายที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ การที่ผู้บริหารท้องถิ่นจะกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งได้จึงต้องเป็นกรณีครบวาระเท่านั้น ซึ่งไม่รวมถึงกรณีลาออกจากตำแหน่ง

ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาในเรื่องนี้เป็นไปด้วยความถูกต้องและรอบคอบ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่าความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นข้างต้นถูกต้องหรือไม่ หรือมีแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า เมื่อพิจารณาคำปรารภและเนื้อหาของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ แล้วจะเห็นได้ว่าคำสั่งนี้มีความประสงค์ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน และพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระสามารถปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นต่อไปได้ในระหว่างที่ยังไม่อาจจัดให้มีการเลือกตั้ง ซึ่งอาจสรุปหลักเกณฑ์สำคัญได้ ๒ ประการ ดังนี้

ประการแรก สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นดังกล่าวต้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒^๖ ข้อ ๓^๖ ข้อ ๕^๖ และข้อ ๖^๖ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ ดังนั้น ในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากครบวาระไม่ว่าจะเป็นการพ้นจากตำแหน่งเพราะลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือเพราะมีการเปลี่ยนแปลงสถานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามผลของกฎหมาย จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งนี้

ประการที่สอง สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นดังกล่าวต้องเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนจะกลับเข้าดำรงตำแหน่ง ทั้งนี้ แม้ว่าคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ จะไม่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน แต่พิจารณาได้จากการที่คำสั่งดังกล่าวมิได้มีข้อกำหนดเพื่อรองรับปัญหาเกี่ยวกับความแตกต่างของจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ต้องเปลี่ยนแปลงไปตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากประสงค์จะให้สมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นภายหลังการเปลี่ยนแปลงฐานะจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดิมได้ ก็คงจะได้บัญญัติถึงวิธีการคัดเลือกบุคคลที่มีจำนวนเกินตำแหน่งว่าจะดำเนินการอย่างไร ประกอบกับในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดิมและสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นเดิมสิ้นสุดลงโดยผลของกฎหมาย

“ข้อ ๒ กรณีสมาชิกสภาท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ที่จะพ้นจากตำแหน่งให้สมาชิกสภาท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งที่ต้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป โดยให้มีจำนวนตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

๒ ข้อ ๓ กรณีสมาชิกสภาท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วให้สมาชิกสภาท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งชุดสุดท้ายที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระก่อนวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ และประสงค์จะกลับเข้าดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นมารายงานตัวต่อประธานกรรมการสรรหาตามข้อ ๕ ของประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ฯ ภายในวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้กลับเข้าดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นได้นับแต่วันที่ประธานกรรมการสรรหาประกาศแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น และให้สมาชิกสภาท้องถิ่นที่เคยได้รับการประกาศแต่งตั้งตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ประธานกรรมการสรรหาประกาศแต่งตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นขึ้นใหม่

ฯลฯ

ฯลฯ

“ข้อ ๕ กรณีผู้บริหารท้องถิ่นที่จะพ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้บริหารท้องถิ่นที่ต้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้มีประกาศให้มีการเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ฯลฯ

ฯลฯ

“ข้อ ๖ กรณีผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้ว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นชุดสุดท้ายที่พ้นจากการดำรงตำแหน่งเนื่องจากครบวาระก่อนวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ และประสงค์จะกลับเข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นมารายงานตัวต่อประธานกรรมการสรรหาตามข้อ ๕ ของประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ฯ ภายในวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้กลับเข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นได้นับแต่วันที่ประธานกรรมการสรรหาประกาศแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารท้องถิ่น และให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุติการปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ประธานกรรมการสรรหาประกาศแต่งตั้งผู้บริหารท้องถิ่นดังกล่าว

ฯลฯ

ฯลฯ

ซึ่งมิใช่เป็นการพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระ จากเหตุผลดังกล่าวจึงเห็นว่าคำสั่งดังกล่าว มิได้มุ่งหมายจะให้ใช้บังคับกับกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายหลังจาก สมาชิกสภาท้องถิ่นได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้วด้วย

สำหรับกรณีที่มิได้อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นย่อมไม่สามารถดำเนินการ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ ได้ การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิก สภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นจึงต้องพิจารณาดำเนินการตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๕/๒๕๕๗ฯ ต่อไป

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น เมื่อพิจารณาประกอบกับข้อเท็จจริงที่กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นหารือมาแล้ว สามารถพิจารณาในแต่ละกรณีได้ ดังนี้

๑. กรณีเทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

เมื่อสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลโคกตูม ที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระตั้งแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นชุดสุดท้ายของเทศบาลตำบลโคกตูมที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ ตามข้อ ๓^๕ และข้อ ๖^๖ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ และเป็นกรณีที่สมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลโคกตูมดังกล่าวจะกลับเข้า ดำรงตำแหน่งในเทศบาลตำบลโคกตูมซึ่งตนเคยดำรงตำแหน่งอยู่ จึงเป็นกรณีที่อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ และแม้ว่าการพ้นจากตำแหน่ง ในกรณีดังกล่าวจะมีขึ้นก่อนคณะรักษาความสงบแห่งชาติเข้าควบคุมอำนาจในการปกครองประเทศ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ก็มีได้เป็นเหตุให้มิอยู่ในหลักเกณฑ์ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ

๒. กรณีเทศบาลตำบลหนองขนาน อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี (กรณีนางเตือนนัทย์ สมบูรณ์จิตต์ และพวก อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขนาน)

แม้ว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขนานและนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองขนานชุดก่อนมีการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมืองจะพ้นจากตำแหน่งเนื่องจาก ครบวาระไปก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ ก็ตาม แต่การพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระดังกล่าว เป็นการพ้นจากตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อมีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล หนองขนานเป็นเทศบาลตำบลหนองขนานในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ แล้ว ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้รับ เลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลหรือผู้บริหารเทศบาลตำบลดังกล่าวแต่อย่างใด จึงไม่มีผู้ใดเคยพ้นจาก ตำแหน่งเนื่องจากครบวาระตามหลักเกณฑ์ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ การดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นจึงต้องพิจารณาดำเนินการตามประกาศ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๕/๒๕๕๗ฯ ต่อไป

๓. กรณีเทศบาลเมืองตะลุมบอน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

การที่เทศบาลตำบลตะลุมบอนได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมืองตะลุมบอน ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ ย่อมมีผลให้พ้นจากสภาพแห่งเทศบาลตำบลเดิม และมีผลให้สมาชิก สภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลตะลุมบอนต้องพ้นจากตำแหน่งในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ การพ้นจากตำแหน่งในกรณีนี้จึงมิใช่เป็นการพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระ และเทศบาลเมือง

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ยังไม่ปรากฏว่าเคยมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลหรือผู้บริหารเทศบาลเมืองดังกล่าวแต่อย่างใด กรณีจึงมีผลเช่นเดียวกับกรณีตาม ๒. กรณีเทศบาลตำบลหนองขนาน ชำรงตัน

๔. กรณีเทศบาลเมืองล้อมแรด อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

แม้ว่าสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลล้อมแรดพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๘ แต่การพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งในเทศบาลตำบลล้อมแรด เมื่อต่อมาเทศบาลตำบลล้อมแรดได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมืองล้อมแรดในวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘ แล้ว โดยยังไม่ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลหรือผู้บริหารเทศบาลเมืองขึ้นใหม่ กรณีจึงมีผลเช่นเดียวกับกรณีตาม ๒. กรณีเทศบาลตำบลหนองขนาน ชำรงตัน

๕. กรณีเทศบาลเมืองท่าผา อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

แม้ว่าสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลท่าผาพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ แต่เมื่อต่อมาเทศบาลตำบลท่าผาได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมืองท่าผาในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ แล้ว โดยยังไม่ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลหรือผู้บริหารเทศบาลเมืองขึ้นใหม่ กรณีจึงมีผลเช่นเดียวกับกรณีตาม ๒. กรณีเทศบาลตำบลหนองขนาน ชำรงตัน

๖. กรณีเทศบาลตำบลจอยหอ อำเภอมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

เมื่อสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลจอยหอพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นชุดสุดท้ายที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๓^๓ และข้อ ๖^๓ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑/๒๕๕๗ฯ กรณีจึงเป็นเช่นเดียวกับกรณีตาม ๑. กรณีเทศบาลตำบลโคกตูม ชำรงตัน โดยไม่จำเป็นต้องรอให้มีการกำหนดแนวเขตเทศบาลให้เสร็จสิ้นเสียก่อนเพราะไม่เกี่ยวกับการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง

๗. กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลโนน อำเภอโนนนารายณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแร่ อำเภอรัตนบุรี และองค์การบริหารส่วนตำบลเปิด อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ (กรณีศาลอุทธรณ์รับคำร้องให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ใบแดง))

เมื่อศาลอุทธรณ์รับคำร้องเพื่อให้วินิจฉัยว่าควรให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ย่อมมีผลทำให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้จนกว่าศาลอุทธรณ์จะมีคำสั่งยกคำร้อง ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓^๓ ของประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๘/๒๕๕๗ เรื่อง การพิจารณาและวินิจฉัยคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ลงวันที่ ๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ กรณีจึงมิใช่เป็นเรื่องพ้นจากตำแหน่ง หากแต่เป็นเพียง

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ชำรงตัน

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ชำรงตัน

^๓ข้อ ๓ เมื่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคได้รับคำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามข้อ ๒ แล้ว สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้นั้นจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้จนกว่าศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคจะมีคำสั่งยกคำร้อง แต่หากศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งใดหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้ใด ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่นในเขตเลือกตั้งนั้นสิ้นสุดลงและให้คำสั่งของศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคเป็นที่สุด

กรณีที่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราว ดังนั้น จึงยังไม่มีคำสั่งจำเป็นต้องตั้งผู้ใดให้เข้าดำรงตำแหน่งแทนตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗

๘. กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ (กรณีศาลอุทธรณ์สั่งให้เลือกตั้งใหม่ (ใบเหลือง))

การที่นายสมชาย เฟื่องประสิทธิ์พงศ์ นายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ถูกศาลอุทธรณ์สั่งให้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่ย่อมเป็นผลให้นายสมชายฯ ต้องพ้นจากตำแหน่งกรณีจึงมิใช่เป็นการพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระที่จะดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ ได้ ส่วนกรณีที่นายทองฮวย ชันทอง ซึ่งเคยเป็นนายองค์การบริหารส่วนตำบลเดียวกันในชุดก่อนและต้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระก่อนจะมีการเลือกตั้งชุดที่นายสมชายฯ ได้รับเลือกตั้งนั้น โดยที่หลังจากที่นายทองฮวยฯ พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ได้มีคณะผู้บริหารชุดใหม่เข้าบริหารงานระยะหนึ่งแล้วก่อนที่ศาลอุทธรณ์จะสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ผู้บริหารชุดนายทองฮวยฯ จึงมิใช่ผู้บริหารชุดสุดท้ายตามความหมายของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗

๙. กรณีผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นลาออกก่อนครบวาระ

เนื่องจากการที่ผู้บริหารท้องถิ่นลาออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระเพื่อไปลงสมัครรับเลือกตั้งนั้น มิใช่การพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระ กรณีนี้จึงไม่สามารถดำเนินการตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ ได้



(นายดิศทัต ไทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘